

ON-LINE WORKSHOP

**TRANSPORT AND LOGISTICS
AFTER THE COVID PERIOD**

Ing. Michal Červinka, Ph.D.

Ostrava, 07.06.2022

JAKÝ DOPAD MĚLA PANDEMIE COVID-19 NA LOGISTIKU A DODAVATELSKÉ ŘETĚZCE

- V oblasti logistiky zahájila koronavirová krize období obrovských a bezprecedentních změn.
- Skutečnost, že spotřebitelé musejí zůstat ve svých domovech a mnoho firem nyní pracuje v režimu práce na dálku, nutí dovozce a logistické firmy třetích stran přejít do značné míry na elektronické obchodování.
- Mnoho tradičních firem také urychluje programy digitalizace, vlády po celém světě nabízejí granty a spolupracují s poskytovateli elektronických obchodů, aby proces urychlily a udržely firmy v chodu.

JAKÝ DOPAD MĚLA PANDEMIE COVID-19 NA LOGISTIKU A DODAVATELSKÉ ŘETĚZCE

- Dopad pandemie COVID-19 však pocítily i dodavatelské řetězce výrobců.
- Situace, kdy poptávka převyšuje nabídku a zásoby docházejí, spolu s následnou přehnanou reakcí firem, znamená pro proces zásobování jako celek obrovskou zátěž.

ZMĚNY V DODAVATELSKÝCH ŘETĚZCÍCH V DŮSLEDKU KRIZE:

- **Větší nákupy** – Lidé si na nakupování online zvykají, především v jihovýchodní Asii.
- **Spotřebitelé objevují nové značky a produkty** – Nejvyšší prioritou je nyní dostupnost produktů a spolehlivost dopravy. Když maloobchodníkům došly zásoby, začali se jejich kupující dívat po nových produktech a službách.
- **Zákazník potřebuje změnu** – Kromě kupování nezbytného zboží každodenní potřeby lidé utrácejí více také za sportovní a fitness vybavení, prostředky pro péči o sebe, vybavení do domácnosti, tedy věci, které jim pomáhají se přizpůsobit nové situaci.

REAKCE FIREM:

- **Dochází k přesunu směrem k D2C (prodej přímo spotřebiteli) a vícekanálové realizaci** – Mnoho kamenných obchodů začalo vůbec poprvé prodávat online a některé firmy přešly na model D2C v reakci na novou poptávku. Firmy zjistily, jaké výhody prodej online přináší, a není pravděpodobné, že se vrátí k tomu, jak to dělaly dříve.
- **Kamenné obchody našly nové způsoby, jak se odlišit** – Mnozí velcí tuzemští maloobchodníci v rámci soutěže s prodejci, kteří působí pouze online, přizpůsobují své logistické operace, aby mohli nabídnout kupujícím možnosti jako nákup z auta, vyzvednutí v prodejně nebo nákup přes okénko.
- **Přizpůsobení** – Během prvních dvou měsíců roku 2020 bylo v Číně zrušeno 25 000 letů, včetně letů do Číny, z Číny i vnitrostátních. Kapacita letecké přepravy klesla ve srovnání s předchozím rokem o 30 %, a proto společnosti provozující nákladní leteckou přepravu přešly na méně přímé linky a nakoupily další nákladní letadla.

JAK PŘEBUDOVAT FIREMNÍ LOGISTIKU

- **Firmy musí být flexibilní.**
- Mnoho spotřebitelů nyní poprvé poznalo výhody nakupování na internetu a je nepravděpodobné, že se jich do budoucna zase vzdají.
- Stejně tak platí, že firmy, které se musely rychle přizpůsobit a najít nové publikum online, se budou snažit nové zákazníky udržet.
- Firmy by se měly nyní podívat na své dodavatelské řetězce a zjistit, kde by jim přechod na digitální technologie mohl zajistit vyšší efektivitu.
- Přesto panuje stále značná nejistota a v současném klimatu je těžké předvídat oživení i další růst. Chtějí-li přežít, musí si firmy zachovat schopnost se dále přizpůsobovat a být pružné.

JAK POSTUPOVAT PŘI VYTVÁŘENÍ NOVÉ KONCEPCE FUNKOVÁNÍ FIRMY

1. Adaptabilita k posílení vztahů s klienty

- Pandemie způsobila rozsáhlé narušení dodavatelských řetězců a jako taková nepochybně firmám připomněla, jak zásadní úlohu v jejich celkovém fungování hraje logistika.
- V následujících měsících musí firmy dále zmírňovat obavy zákazníků nabízením služeb, jako jsou bezkontaktní dodávky až ke dveřím či dekontaminace dodavatelského řetězce.
- Stejně důležité je, aby kromě toho aktivně informovaly zákazníky o krocích, které realizují za účelem zajištění bezpečnosti lidí, neboť informování o těchto postupech je úplně stejně důležité jako jejich samotné provádění.
- Maloobchodníci by měli i nadále pokračovat v posuzování svých logistických operací a určovat rizika či problémy, které mohou potenciálně nastat.

JAK POSTUPOVAT PŘI VYTVÁŘENÍ NOVÉ KONCEPCE FUNGOVÁNÍ FIRMY

2. Podpora elektronického obchodu investicemi do technologií

- S ohledem na rostoucí důraz na maloobchodní elektronický obchod by společnosti měly investovat do prodeje online a buď si vypracovat pokročilejší interní logistické postupy, nebo se spojit s externím partnerem, který jim dokáže pomoci.
- Při optimalizaci logistických operací může pomoci využívání logistického softwaru, například platformy pro správu zásob.
- V budoucnosti můžeme být svědky rozšíření chatbotů na principu AI nebo obchodů, které fungují zcela automaticky.
- Rychlý růst chytrých továren bude také znamenat příchod bezobslužných logistických systémů, například skladů, nákladních vozidel nebo dodávkových dronů.

JAK POSTUPOVAT PŘI VYTVÁŘENÍ NOVÉ KONCEPCE FUNGOVÁNÍ FIRMY

3. Diverzifikace jako cesta ke snížení rizik

- Firmy, které si chtějí zajistit jistotu existence i v nejisté budoucnosti, by měly zvážit možnosti přechodu výroby či dopravy od jedné firmy či země na multiregionální síť, kde budou méně závislé na jednotlivých konkrétních dodavatelích.
- Jenže mnoho malých firem často nemá prostředky ani znalosti nutné k tomu, aby se odpojily od velkých internetových maloobchodních hráčů.
- Ani větší maloobchodníci nejsou dost flexibilní (nebo se příliš obávají rizik), aby narušily své primární prodejní kanály.
- Pandemie ukázala, že firmy bez vícekanálové strategie přímého prodeje spotřebiteli mohou skončit v problémech, když musejí maloobchodní prodejny zavřít nebo když kupující mají velké obavy.

JAK POSTUPOVAT PŘI VYTVÁŘENÍ NOVÉ KONCEPCE FUNGOVÁNÍ FIRMY

4. Dosažení odolnosti pomocí zátěžových testů

- Firmy by pravidelně měly provádět zátěžové testy, aby určily rizika v dodavatelském řetězci a stanovily jejich prioritu.
- Zátěžové testy by měly zahrnovat všechny oblasti, od klíčových dodavatelů a závodů po logistická centra nebo zásoby hotových produktů.
- Je třeba také vypracovat plán nepřerušného chodu firmy, který firmám v okamžiku narušení chodu nebo při nějaké zcela nové krizi pomůže pokračovat.

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST.